

Innherred samkommune
Postboks 130
7601 LEVANGER

Vår dato: 26.11.2014
Deres dato: 13.10.2014
Vår ref.: 2014/6184
Deres ref.: 2008/9690 BEHA

Uttalelse til Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030

Levanger og Verdal

Folkehelse tanken gjennomsyrrer hele dokumentet, og Fylkesmannen vil berømme kommunene for at de har tatt dette viktige temaet på alvor ved å la det prege kommunenes sentrale planverk.

Det er lagt opp til samtidig behandling av samfunnsdelen og flere kommunedelplaner. Dette vitner om et systematisk arbeid med de to kommunenes planverk, og at kommunene er opptatt av helhetlige planer. Sammenhengen mellom disse understrekes ved at de har likt visuelt preg.

Det er positivt at arbeidet med planverket for de to kommunene gjøres parallelt. Det gir mulighet for å se felles utfordringer i sammenheng.

Tilgjengelighet og medvirkning

Dokumentet er kort og det er lagt arbeid i å få et tiltalende preg med stor bruk av bilder. Teksten er likevel litt vanskelig tilgjengelig fordi det mangler innholdsfortegnelse som gjør det mulig raskt å manøvrere i dokumentet.

Det er et ønske at planer ikke er lenger enn nødvendig. Samtidig kan det synes noe knapt når viktige temaer som for eksempel samfunnssikkerhet og universell utforming kun nevnes i en felles setning.

Det framgår ikke av dokumentet hvordan befolkningen er sikret medvirkning i arbeidet med planen. I et eget notat vises det blant annet til at ungdomsrådet har vært involvert. Dette er positivt, og burde vært nevnt i planen, sammen med resten av tiltakene for å sikre medvirkning.

Grunnsteinen i planverket – grunnlag for arealdelen

I plan- og bygningsloven er det lagt vekt på at samfunnsdelen skal være grunnsteinen i kommunens planverk, og legge grunnlaget for handlingsdelen og arealdelen. Planen kunne blitt et enda bedre verktøy for kommunene om den var mer preget av analysearbeid og strategivalg. Kommunene oppfordres til å benytte anledningen arbeidet med samfunnsdelen gir til i større grad å synliggjøre samfunnsutfordringene de to kommunene har.

Eksempel på analyse

Verdal og Levanger har mange felles utfordringer med hensyn til arealbruk. Kommunene fungerer i stor grad som et felles bolig- og arbeidsmarked og det foregår utstrakt pendling mellom kommunene. I samfunnsdelen kunne det være naturlig å drøfte utfordringer med boligbygging, E6, Mulelia (blant andre), og andre sentrale utfordringer som berører arealforvaltningen i kommunene. Kommunene Levanger og Verdal er store landbrukskommuner som ut fra sitt arealgrunnlag og sitt produsentmiljø har et potensiale for virkelig å bidra til økt matproduksjon, og slik være tunge pådrivere til at Nord-Trøndelag kan øke sin relative andel i norsk matproduksjon. Det kunne være naturlig å ta inn drøftelser rundt dette. I samfunnsplanen kan utfordringer ses i sammenheng, og ulike strategier kan diskuteres og vurderes. Slik planen ligger i dag, er sentrale utfordringer kun nevnt i kulepunkt.

I «Veileder for kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen» heter det på side 30 blant annet at «samfunnsdelen bør inneholde en analyse av alternative strategier for framtidig utbyggingsmønster». I forlengelsen er det listet opp en rekke spørsmål til drøfting. Det kan være formålstjenlig å gå dypere inn i slike analyser for å styrke samfunnsplanen.

En grundigere analyse kan ses i lys av visjonen «Livskvalitet og vekst». Utbygningsretninger for boligområder sett opp mot hvor tyngden av arbeidsplasser og sentrumsfunksjoner er, har blant annet betydning for muligheten for tilrettelegging for at folk kan sykle og gå til jobb. Noe som igjen påvirker folks livskvalitet. Dette bare som et eksempel.

Synliggjøring av reindrift i samfunnsdelen

Reindrift utgjør et viktig grunnlag for bevaring av samisk kultur og samfunnsliv, og kommunene har et særlig ansvar for å ivareta næringsgrunnlaget til den samiske reindriften. Reinbeitedistriktene Gaasken-Laante - Feren (Levanger og Verdal) og Skæhkere sijte – Skjækerfjella (Verdal) bør derfor i større grad synliggjøres i kommuneplanens samfunnsdel.

Spesielt er det viktig å påpeke at den største utfordringa reindriften har på lang sikt er sikring av reindriftenes arealer, som utgjør det viktigste ressursgrunnlaget for næringa (Klima- og miljødepartementets temaveileder (2009): reindrift og planlegging etter PBL punkt 1.2).

Ved å ta inn analyser og lage strategier for å ivareta behovene til reindriften i samfunnsplanen, vil kommunene ha et godt grunnlag for arealforvaltning med lavest mulig konfliktnivå i framtiden.

Sentrale tema – mer drøfting

Planen har listet opp fire samfunns mål og tilhørende strategier. Det pekes på mange viktige og gode strategier for å oppnå målene. Ved å gå inn i noe dypere drøftelser og analyser ville veivalg stå tydeligere fram, og dermed bedre «beskrive og vurdere alternative strategier for utviklingen i kommunen» (jfr. Veileder for kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen s. 25).

Overordnet nivå

Planforslaget beskriver satsingsområdene på et overordnet og lite konkret nivå, samtidig mangler strategiske vurderinger i stor grad. Dette gjør det vanskelig for fagavdelingene å uttale seg nærmere til planen og på hvilken måte den berører de interessene de er satt til å ivareta.

Med hilsen

Hans Brattås (e.f.)
Kommunaldirektør
Kommunalavdelingen

Hilde Tyldum Stordahl
Seniorrådgiver
Kommunalavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Saksbehandlere:

Landbruksavdelingen: Anne Berit Lein – 74 16 82 09

Miljøvernnavdelingen: Maia Vardenær – 74 16 81 86

Kommunalavdelingen: Hilde Tyldum Stordahl – 74 16 81 23

Reindriftsavdelingen: Risten-Marja Inga – 74 13 80 53

Sosial-, helse og barnevernavdelingen: Toril Bjørken Skjørholm – 74 16 81 56

Oppvekst- og utdanningsavdelingen: Knut Olav Dypvik – 74 16 83 74

Kopi til:

Nord-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
Statens Vegvesen Region Midt	Fylkeshuset	6404	Molde